

UZASADNIENIE

Konieczność zmiany rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie finansowego wsparcia udzielanego na realizację niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2854), dalej: „rozporządzenie”, wynika ze zmian w ustawie z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 377, 1561 i 2456 oraz z 2023 r. poz. 185), dalej: „ustawa o finansowym wsparciu”, wprowadzanych ustawą z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 185) oraz z potrzeby wprowadzenia zmian do regulacji dotyczących zakresu informacji załączanych do wniosków o finansowe wsparcie w ramach rządowego programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego. Zmiany te mają doprecyzować regulacje w zakresie przedsięwzięć finansowanych z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej: „KPO”) – tj. grantu OZE oraz finansowego wsparcia udzielanego w ramach planu rozwojowego.

Zmiana art. 6 ustawy o finansowym wsparciu, wprowadzona ustawą z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 185), polegająca na zniesieniu obowiązku posiadania statusu organizacji pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, które ubiegają się o finansowe wsparcie na realizację przedsięwzięcia w ramach którego powstaną mieszkania chronione, spowodowała konieczność dostosowania przepisów rozporządzenia w omawianym zakresie. Odzwierciedleniem wprowadzonych zmian w ustawie o finansowym wsparciu są zmiany załącznika nr 1 w pkt III w lit. A–E i w lit. G oraz w pkt V.A. w lit. A–F polegające na doprecyzowaniu katalogu beneficjentów wsparcia poprzez skreślenie użytych w różnym rodzaju wyrazów „posiadającej status organizacji pożytku publicznego”.

W projektowanym rozporządzeniu proponuje się także zmianę przepisu pkt IV lit. B pkt 4 lit. a w załączniku nr 2 do rozporządzenia poprzez rezygnację z obowiązku przeprowadzania badania LUCAS przed złożeniem wniosku o finansowe wsparcie (badanie to było podstawą do stwierdzenia, czy budynek nie jest wznoszony na gruntach ornych i gruntach uprawnych o średnim lub wysokim poziomie żyzności gleby i podziemnej różnorodności), a w to miejsce wskazanie, że przedsięwzięcia mogą być realizowane na

gruntach klasy V (grunty orne słabe) i klasy VI (grunty orne najslabsze) zgodnie z klasyfikacją zawartą w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 oraz z 2022 r. poz. 1846 i 2185). Obowiązek przeprowadzenia badania LUCAS w odniesieniu do terenu, na którym ma zostać usytuowane przedsięwzięcie, jest jedną z wytycznych DNSH zawartych w rozporządzeniu delegowanym Komisji UE 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (Dz. Urz. UE L 442 z 09.12.2021, str. 1, z późn. zm.). Zmiana w tym zakresie została zaprojektowana na skutek zaakceptowania przez Komisję Europejską, zaproponowanej przez stronę polską, możliwości wskazania – w odniesieniu do przedsięwzięć korzystających z finansowego wsparcia udzielanego w ramach planu rozwojowego – dopuszczenia zabudowy na gruntach słabych i najslabszych wg naszej krajowej klasyfikacji (grunty orne klasy V i VI) w miejsce wykonywania badania LUCAS (badania terenowego użytkowania gruntów i pokrycia terenu). Projektodawca wziął pod uwagę, że badanie LUCAS określa w swojej istocie skład gleby (jej różne parametry), natomiast nie wskazuje, czy gleba w danym miejscu jest średnio żyzna czy o wysokim poziomie. Równie istotny dla przedmiotowej zmiany jest fakt, że badanie to jest przeprowadzane przez Eurostat raz na kilka lat, na terenie Unii Europejskiej, w z góry określonych miejscach (tzn. że badania powtarza się co kilka lat tylko i wyłącznie w tych wybranych punktach). Nie ma zatem możliwości, aby przeprowadzić badanie w wybranym przez inwestora miejscu, jeśli nie jest ono punktem badawczym badania LUCAS. Jest to zmiana na korzyść beneficjentów, którzy nie będą musieli wykonywać dodatkowych badań gruntu, które chcą przeznaczyć pod utworzenie lokali mieszkalnych, lecz będą mogli oprzeć się o stosowaną już, i powszechnie dostępną klasyfikację gruntów.

Proponuje się też zmianę, zgodnie z którą beneficjenci będą wskazywać we wniosku o grant OZE oraz we wniosku o finansowe wsparcie udzielane w ramach planu rozwojowego dane dotyczące rocznej ilości wytwarzanej energii, przez instalację odnawialnego źródła energii OZE, energii elektrycznej lub ciepła (MWh/rok) oraz wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną [kWh/(m²·rok)] i powierzchnię

o regulowanej temperaturze powietrza. Zarówno wniosek o grant OZE jak i wniosek o finansowe wsparcie udzielane w ramach wsparcia rozwojowego są udzielane na nowe przedsięwzięcia (budowę budynków), co do których istnieje konieczność sporządzenia projektu budowlanego. Projekt budowlany, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, obejmuje m.in. charakterystykę energetyczną budynku, która zawiera wprost informacje o ww. danych. Wszystkie nowo wymagane dane wynikają więc wprost z projektu budowlanego, a zatem proponowana zmiana nie będzie wymagała od beneficjentów przeprowadzenia dodatkowych badań lub poniesienia odrębnych kosztów.

Ponadto w projekcie znalazła się zmiana mająca charakter doprecyzowująco-porządkujący w postaci skreślenia wyrazów „i art. 5c ust. 2” w pkt I w lit. G w załączniku nr 2 do rozporządzenia. Załącznik nr 2 dotyczy wyłącznie przedsięwzięć objętych finansowaniem z udziałem środków KPO. Przedsięwzięcia infrastrukturalne, o których mowa w art. 5c ust. 2 ustawy, nie są objęte takim finansowaniem. Zmiana ta ma zatem na celu poprawę czywistej omyłki.

Rozwiązania szczegółowe:

W § 1 pkt 1 projektu rozporządzenia dokonuje się zmiany w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Polegają one na skorygowaniu wykazu przedsięwzięć określonego w pkt III załącznika, w związku ze zmianą katalogu beneficjentów wsparcia uprawnionych do tworzenia lokali służących wykonywaniu zadań z zakresu pomocy społecznej w formie mieszkań chronionych. W załączniku nr 1 w pkt III w lit. A–E i w lit. G oraz w pkt V.A. w lit. A–F proponuje się skreślenie użytych w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazów „posiadającej status organizacji pożytku publicznego”.

W § 1 pkt 2 projektu rozporządzenia dokonuje się zmiany w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

Zmiana oznaczona jako lit. a, polegająca na skreśleniu wyrazów „i art. 5c ust. 2” w I lit. G ma charakter porządkowy. Załącznik nr 2 dotyczy wyłącznie przedsięwzięć objętych finansowaniem z udziałem środków KPO. Przedsięwzięcia infrastrukturalne, o których mowa w art. 5c ust. 2 ustawy, nie są objęte takim finansowaniem.

Z kolei zmiana oznaczona jako lit. c tiret pierwsze likwiduje konieczność wykonywania badania LUCAS w stosunku do przedsięwzięć finansowanych poprzez

wsparcie udzielane w ramach planu rozwojowego, umożliwiając beneficjentowi opieranie się o dostępną dla niego klasyfikację gruntów.

Zmiany, o których mowa w § 1 pkt 2 lit. b oraz lit. c tiret drugie, zakładają natomiast uzupełnienie informacji składanych przez beneficjenta wsparcia we wniosku, w zakresie grantu OZE oraz finansowego wsparcia w ramach planu rozwojowego, o dane niezbędne do raportowania w ramach KPO planowanej w związku z realizowanym przedsięwzięciem oszczędności pod względem rocznego zużycia energii pierwotnej. Informacje te dotyczą:

- w zakresie grantu OZE: rocznej ilości energii elektrycznej lub ciepła wytwarzanych przez realizowaną instalację odnawialnego źródła energii OZE, (MWh/rok) oraz

- w zakresie planu rozwojowego: wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną [$\text{kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{rok})$] i powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza.

Wyjaśnienia wymaga, że Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: „Bank”) już obecnie ma obowiązek, w ramach instrumentu KPO i zawartych w tym zakresie porozumień z MRiT, raportowania ww. danych wskazujących na planowaną do osiągnięcia oszczędność pod względem rocznego zużycia energii pierwotnej. Oznacza to, że beneficjenci korzystający ze wsparcia ze środków KPO, bazując na źródle finansowania, powinni dostarczać Bankowi takie informacje. Mając jednak na uwadze, że zakres informacji, wskazanych w rozporządzeniu, które to beneficjenci wsparcia rządowego programu budownictwa socjalnego i komunalnego muszą wykazywać we wniosku o finansowe wsparcie jest dość szczegółowy, co może sugerować, że ma on charakter zamknięty, zaproponowano uzupełnienie rozporządzenia wykonawczego w ww. zakresie. W ocenie projektodawcy jest to rozwiązanie uzasadnione i pożądane, a przede wszystkim korzystne dla beneficjentów. W szczególności z jednego aktu prawnego będą wynikały wszystkie informacje, jakie należy dołączyć do wniosku, co pozwoli na spełnienie wszystkich wymagań wskazanych w KPO i co istotne, wskazanie tych danych nie wymaga (jak już wskazano powyżej) dodatkowych wysiłków czy kosztów po stronie beneficjenta.

Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 3 projektu rozporządzenia projektodawca zaproponował, aby Bank mógł zwrócić się do tych beneficjentów wsparcia, którzy złożyli już wniosek o grant OZE lub o finansowe wsparcie w ramach planu rozwojowego, a którzy nie dostarczyli Bankowi niezbędnych danych w zakresie oceny oszczędności pod względem rocznego zużycia energii pierwotnej, o wskazanie informacji dotyczących rocznej ilości

wytwarzanej przez instalację OZE energii elektrycznej lub ciepła (MWh/rok), wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną [kWh/(m²·rok)] i powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza.

W § 2 ust. 1 projektu rozporządzenia zaproponowano przepis intertemporalny, zgodnie z którymi do przedsięwzięć, których dotyczą wnioski złożone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe. Skoro bowiem zmiana brzmienia rozporządzenia dotyczy informacji załączanych do wniosku o finansowe wsparcie, to nie ma – co do zasady – konieczności stosowania nowych przepisów do złożonych już wniosków. Natomiast projektodawca widzi potrzebę, aby w przypadku, gdy wnioskodawca został wezwany do uzupełnienia wniosku o informację dotyczącą badania LUCAS złożonego przed wejściem w życie nowelizacji, umożliwić mu uzupełnienie wniosku na korzystniejszych dla beneficjenta zasadach. Projektodawca obawia się bowiem, że konieczność uzupełnienia wniosku na dotychczasowych zasadach spowoduje, że wielu wnioskodawców odstąpi od realizacji przedsięwzięć istotnych z punktu widzenia polityki mieszkaniowej państwa. W § 2 ust. 2 proponuje się zatem, aby w przypadku, gdy wniosek złożony przez beneficjenta wsparcia przed dniem wejścia w życie rozporządzenia miał braki formalne w zakresie informacji, o której mowa w pkt IV lit. B pkt 4 lit. a załącznika nr 2, stosować do tego uzupełnienia wniosku przepisy nowego rozporządzenia, jako korzystniejsze dla beneficjenta wsparcia.

Zgodnie z § 3 projektu rozporządzenia wejdzie ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przedkładany projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Rozwoju Technologii

oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, jak również na sektor małych i średnich przedsiębiorców.